

Lehdistötiedote

Luxemburg, 13.syyskuuta 2018

EU:n tarkastajat: Keskeisenä päämääränä ei voi olla se, että koheesiovarat tulevat käytettyä

Euroopan tilintarkastustuomioistuimen uuden kertomuksen mukaan Euroopan komission ja jäsenvaltioiden olisi käytettävä koheesiovarat vaikuttavammin. Lainsäädäntökehityksen viimeistelyssä ilmeni viivästyksiä ja edistys menosuunnitelmien osalta oli hidasta, mistä aiheutui kansallisille hallintoelimille paineita käyttää varat nopeasti. Tarkastajat varoittavat, että tämä vaaransi toisinaan tuloksellisuuden. Joidenkin ohjelmien kohdalla komissio puuttui varojen käytössä ilmenneisiin vaikeuksiin myöhäisessä vaiheessa. Komission ja jäsenvaltioiden toimilla oli kuitenkin myönteisiä vaikutuksia varojen käyttöön.

Koheesiovarat myönnetään jäsenvaltioille ennalta seitsenvuotiseksi menokaudeksi ja asetetaan jäsenvaltioiden käyttöön vuotuisina määrärahoina, jotka on käytettävä tietyn ajanjakson kuluessa. Tarkastajat perehtyivät kauden 2007–2013 varainkäyttöön sekä toimiin, joita jäsenvaltiot olivat toteuttaneet komission tuella lisätäkseen varojen käyttöä aloilla, joilla siinä oli havaittu vaikeuksia. Mainitulla kaudella EU28-jäsenvaltioiden alan kokonaisrahoitus oli 346 miljardia euroa. Lisäksi tarkastajat vertasivat kausien 2000–2006 ja 2014–2020 varainkäyttöä. He tekivät tarkastuskäynnit neljään jäsenvaltioon: Italiaan, Romaniaan, Tšekkiin ja Unkariin.

Tarkastajat havaitsivat sekä kauden 2007–2013 että kauden 2014–2020 osalta, että lainsäädäntökehityksen myöhäinen hyväksyminen johti myös toimenpideohjelmien viivästyymiseen. Kaudella 2007–2013 suurin osa toimenpideohjelmista hyväksyttiin vasta 12 kuukauden kuluttua ohjelmakauden alkamisesta, mistä väistämättä aiheutui heijastusvaikutuksia varojen käyttöön.

Tarkastajat totesivat, että kausi 2007–2013 käynnistyi hitaasti ja kausi 2014–2020 vieläkin hitaammin. Ohjelmakausien päällekkäisyyden vuoksi jäsenvaltiot myös käyttivät vielä edellisen kauden varoja, vaikka seuraavat ohjelmat olivat jo alkaneet.

“On erittäin tärkeää välttää tilannetta, jossa huomattavia rahamääriä joudutaan käyttämään kiireellä ennen ohjelmakauden päättymistä. Silloin saattaa käydä niin, että rahalle saatavaa vastinetta ei oteta asianmukaisesti huomioon. Varojen käyttämisestä tulee päämäärä itsessään

Lehdistötiedotteessa esitetään Euroopan tilintarkastustuomioistuimen erityiskertomuksen keskeiset tiedot. Erityiskertomus löytyy kokonaisuudessaan sivustolta www.eca.europa.eu.

ECA Press

Mark Rogerson – Tiedottaja

Damijan Fišer – Lehdistöavustaja

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

Sähköposti: press@eca.europa.eu

Puh. (+352) 4398 47063

Puh. (+352) 4398 45410

@EUAuditors

Matkapuhelin (+352) 691 55 30 63

Matkapuhelin (+352) 621 55 22 24

eca.europa.eu

sen sijaan, että se olisi keino saavuttaa toimintapolitiikan tavoitteet,” toteaa kertomuksesta vastaava Euroopan tilintarkastustuomioistuimen jäsen Henri Grethen.

Komissio kyllä valvoi kaudella 2007–2013 varojen käyttöä – keskittyen varojen käyttöasteeseen jäsenvaltioissa. Komissio perusti kuitenkin vasta vuoden 2014 lopulla työryhmän auttamaan jäsenvaltioita, joilla oli joissakin ohjelmissa vaikeuksia saada varat käytettyä. Työryhmän tuen ja jäsenvaltioiden toimien ansiosta varojen käyttö kasvoi huomattavasti: vuoden 2018 alkaessa maksuaste oli 97,2 prosenttia myönnettyistä määrärahoista. Vuoden 2017 lopussa käyttämättä oli vielä 4,4 miljardia euroa. Komissio päättää parhaillaan kautta 2007–2013, eikä maksujen ja käyttämättömän rahoituksen kokonaisarvo ole vielä selvillä.

Jäsenvaltiot pyrkivät parantamaan varojen käyttöastetta uudelleenohjelmoinnilla, jakamalla hankkeita vaiheisiin ja osarahoittamalla EU:n rahoituksella hankkeita, joita jo rahoitettiin kansallisista varoista. Tarkastajat katsovat, että jotkin näistä toimenpiteistä painottuivat tulosten sijasta kuitenkin pääasiassa varojen käyttämiseen ja sääntöjen noudattamiseen. Lisäksi toistuvat uudelleenohjelmoinnit kyseenalaistavat ohjelmasuunnitteluprosessin perustana olevien analyysien luotettavuuden. Komissiolla ei myöskään ole kattavaa yleiskuvaa toimenpiteistä ja niiden vaikutuksesta, koska jäsenvaltiot eivät toimittaneet riittävästi tietoa ja raportointi oli rajallista.

Tarkastajat suosittavat, että Euroopan komissio

- ehdottaa lainsäädäntöviranomaisille aikataulua, jotta varmistetaan, että täytäntöönpano voidaan aloittaa ohjelmakauden alussa
- varmistaa, että toimenpideohjelmien tarkistukset perustuvat luotettavaan ja kattavaan arviointiin ja että päämääränä on tulosten parantaminen
- valvoo varojen käyttöä, tunnistaa syyt hitaaseen ja nopeaan varojen käyttöön sekä arvioi toimenpiteiden vaikutukset
- varmistaa, että pääpaino on tulosten aikaansaamisessa.

Toimittajille tiedoksi

Koheesiopolitiikan tavoitteena on vähentää alueiden välisiä kehityseroja Euroopan unionissa. Koheesiopolitiikan osuus EU:n talousarviosta on noin kolmasosa. Käypinä hintoina määrä oli noin 261 miljardia euroa ohjelmakaudella 2000–2006, 346 miljardia euroa ohjelmakaudella 2007–2013 ja 365 miljardia euroa ohjelmakaudella 2014–2020. Rahoitus myönnetään Euroopan aluekehitysrahaston, Euroopan sosiaalirahaston ja koheesiorahaston kautta.

Erityiskertomus nro 17/2018 ”Komission ja jäsenvaltioiden ohjelmakauden 2007–2013 viimeisinä vuosina toteuttamilla toimilla puututtiin varojen vähäiseen käyttöön mutta ei keskitytty riittävästi tuloksiin” on saatavilla tilintarkastustuomioistuimen sivustolla (eca.europa.eu) 23:lla EU:n kielellä.

Euroopan tilintarkastustuomioistuin esittää erityiskertomuksensa Euroopan parlamentille ja EU:n neuvostolle sekä muille kiinnostuneille tahoille, kuten kansallisille parlamenteille, elinkeinoelämän sidosryhmille ja kansalaisyhteiskunnan edustajille. Valtaosa tilintarkastustuomioistuimen kertomuksissa esitetystä suosituksista pannaan täytäntöön.

Suosituksen korkea täytäntöönpanoaste osoittaa, että tilintarkastustuomioistuimen työstä on hyötyä EU:n kansalaisille.